

UZASADNIENIE I PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2024-2030



Dokument zawiera:

- uzasadnienie, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: - ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, - zgłoszone uwagi i wnioski, - wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

lipiec 2024 r.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Cel i zakres dokumentu	3
1.2.	Ustalenia Prognozy OOS	6
2.	PODSUMOWANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM	7
2.1.	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań7 alternatywnych	7
2.2.	Sposób uwzględnienia w GPR ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.....	8
2.3.	Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów	10
2.4.	Sposób i zakres uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków	10
2.5.	Sposób i zakres uwzględnienia wyników postępowania dotyczącego transgranicznego.....10 oddziaływania na środowisko	10
2.6.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	11

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel i zakres dokumentu

Burmistrz Miasta i Gminy Końskie jako organ opracowujący projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2024-2030 na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zmianami) przekazuje przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, właściwym organom, w przedmiotowym przypadku Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Niniejsze uzasadnienie i podsumowanie zostało sporządzone w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 42 i 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z wyżej przywołanymi przepisami:

Art. 42. Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa:

- 1) rozpatruje uwagi i wnioski;
- 2) dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

(...)

Art. 55. 3. Do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

„Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2024-2030” (dalej GPR) jest podstawowym narzędziem szeroko rozumianych działań naprawczych mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych miasta i gminy. Kompleksowy sposób realizacji programu, poprzez zintegrowane działania na rzecz i we współpracy z lokalną społecznością. Dokument ten wyznacza kierunki i cele w zakresie działań rewitalizacyjnych, ale także ramy dla późniejszej realizacji projektów i przedsięwzięć, wśród których znaleźć mogą się także przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt dokumentu w myśl art. 46 ust. 1 pkt. 2) podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu GPR rozpoczęła się uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko. Organami uzgadniającymi były Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko określono odpowiednio:

1. w piśmie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOOIII.410.17.2023.AS, WOO-III.411.16.2023.AS z dnia 26.06.2023 r. (Załącznik 1 a), oraz
2. w piśmie Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak.: NZ.9022.5.76.2023 z dnia 13.07.2023 r. (Załącznik 1b).

Kierując się wymaganiami sformułowanymi w przywołanych powyżej uzgodnieniach jak również zapisami GPR sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko. Główne ustalenia wynikające z przeprowadzonych analiz opisano szerzej w rozdziale 2.

Projekt GPR wraz z prognozą oddziaływania poddano konsultacjom oraz udziałowi społecznemu. Oba dokumenty zostały także poddane opiniowaniu przez organy uczestniczące w procedurze.

Otrzymane opinie zamieszczono w kolejnych załącznikach:

1. opinia Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak.: NZ.9022.5.91.2023 z dnia 19.09.2023 r. (Załącznik 2a),
2. opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOO-III.410.3.15.2024.AS z dnia 24 czerwca 2024 r. (Załącznik 2b).

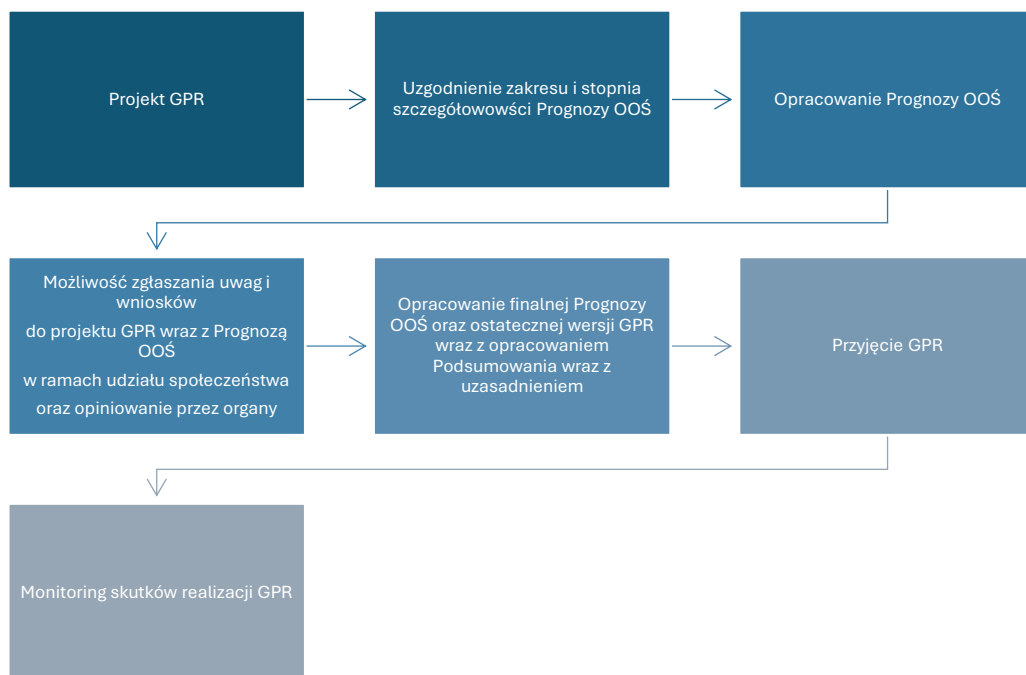
Działając na podstawie art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko Burmistrz Miasta i Gminy Końskie podał do publicznej wiadomości informację o przygotowaniu prognozy oddziaływania na środowisko i **rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa** w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu „Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023-2030”¹.

Wszyscy zainteresowani w dniach od 28 czerwca do 19 lipca 2024 roku mogli zapoznać się z projektem dokumentu „Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023-2030”, prognozą oddziaływania na środowisko ww. dokumentu oraz z niezbędną dokumentacją sprawy. Dokumentacja została wyłożona do wglądu w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy, została również udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Końskich w zakładce „Strefa Obywatela – Program Rewitalizacji”.

W procesie konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag.

Całość Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla GPR przebiegała w następujących po sobie etapach, a ostatni w postaci monitorowania skutków realizacji przed nami.

¹ Pierwotny tytuł dokumentu poddanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko obejmował okres od roku 2023, niemniej jednak na etapie uchwalania dokumentu przez Radę Miejską w Końskich zaistniała potrzeba zaktualizowania tytułu i treści dokumentu w związku z przesunięciem tego uchwalenia na rok 2024.



Rysunek 1 Schemat Procesu strategicznej oceny oddziaływania dla projektu GPR z planowanymi krokami (oprac. własne).

„Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023-2030” przyjęto Uchwałą Nr IV/35/2024 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 29 lipca 2024 r.

1.2. Ustalenia Prognozy OOS

Gminny Program rewitalizacji miasta i gminy Końskie jest dokumentem ściśle powiązaniem i zgodnym z innym

dokumentami strategicznymi wyższego i równoległego szczebla. W hierarchicznym systemie planowania przestrzennego treści zawarte w strategiach, programach i planach wyższego szczebla, co do zasady powinny być uwzględniane w dokumentach szczebli niższych. Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie realizuje założenia wizji, misji i celów strategicznych dokumentów uchwalonych przez Miasto i Gminę w szczególności w odniesieniu do aktywizacji gospodarczej, wprowadzenia ładu przestrzennego, poprawy w zakresie transportu, infrastruktury i środowiska oraz rozwoju kapitału społecznego. W ramach analiz realizowanych na potrzeby prognozy oddziaływania na środowisko oceniono wpływ planowanych działań GPR na realizację strategicznych celów ochrony środowiska z uwzględnieniem celów wskazanych w innych, nadrzędnych względem GPR dokumentach, strategiach, czy porozumieniach międzynarodowych.

Stwierdzono, że cele GPR odzwierciedlają podejście holistyczne obejmując tym samym przenikające się sfery: społecznej, gospodarczej i środowiskowej (zarówno w środowiska biotycznego, abiotycznego jak i materii zabytkowej i krajobrazu).

Wskazano, że ocena oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej nie ogranicza się jedynie do formalnych przedsięwzięć (które zgodnie z ustawą OOS definiowane są jako zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; a przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie), ale ma na celu zidentyfikowanie i oszacowanie wpływów różnych działań na środowisko. To oznacza, że oprócz konkretnych przedsięwzięć czy inwestycji, także ogólne działania planistyczne, a także zmiany społeczne czy gospodarcze, które mogą wywołać efekty w sferze środowiskowej, powinny być uwzględnione w tej ocenie. W przypadku GPR należy wskazać, że pojęcie „przedsięwzięcie” użyte jest rozszerzająco w stosunku do definicji ustawowej. Mianem tym określone są *de facto* projekty składające się z szeregu komplementarnych działań z zakresu prac organizacyjnych, studialnych, tworzenia narzędzi etc. aż po działania związane z ingerencją w środowisko, przy czym tylko nieliczne można traktować jako zamierzenia budowlane, a jeszcze mniejszy wolumen stanowią przedsięwzięcia wskazane w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

Wymaga podkreślenia, że GPR wskazuje uwarunkowania rewitalizacji i dalszego rozwoju wybranych obszarów. O rozbudowie, powstaniu nowych inwestycji i ich usytuowaniu decydować będzie Komitet Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie.

Podsumowując jednym z głównych, pozytywnych efektów realizacji GPR będzie ograniczenie negatywnego wpływu na jakość powietrza i adaptacja do zmian klimatycznych. Ponadto, program uwzględnia ochronę dziedzictwa kulturowego, co może stać się katalizatorem dalszego rozwoju lokalnego. Choć dokładne określenie wpływu poszczególnych przedsięwzięć na środowisko było trudne z uwagi na ich wstępny charakter należy przyjąć, że przy odpowiednim zarządzaniu GPR pozwoli w pełni zrealizować prezentowaną wizję, zgodnie z którą obszar rewitalizacji, obejmujący centrum Końskich, Sielpię Wielką i Starą Kuźnicę, stanie się miejscem przyjaznym do życia, wygodnym do zamieszkania, atrakcyjnym do odwiedzania, budującym ożywienie społeczne i gospodarcze na bazie wyjątkowych zabytków i zasobów naturalnych, przystosowane do zmienionego klimatu i potrzeb starszego społeczeństwa. Co istotne, cele te pozwolą zmniejszyć presję terenów zurbanizowanych na środowisko i poprawić jakość życia mieszkańców. Należy jednak pamiętać, że potencjał realizacji działań wskazanych w GPR będzie ściśle uzależniony od zaangażowania interesariuszy.

2. PODSUMOWANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM

2.1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. b) ustawy OOŚ prognoza oddziaływania na środowisko przedstawia rozwiązania alternatywne w stosunku do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie, wraz z uzasadnieniem ich wyboru. Jednocześnie zawiera ona opis metod oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W Prognozie OOŚ wyjaśniono, że przy analizie i wyborze alternatyw, kluczowe jest uwzględnienie ich wpływu na środowisko oraz możliwość redukcji negatywnych skutków. W przypadku GPR po pierwsze należy podkreślić jego pełną zgodność z celami ochrony środowiska (zarówno w wymiarze przyrodniczym, kulturowym jak i społeczno-gospodarczym) na poziomie realizacji celów strategicznych. Po drugie zgodność z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie miasta i gminy. Po trzecie i najważniejsze z perspektywy możliwości rozwiązania lokalnych problemów, jakie wskazano w ramach pogłębionej analizy prowadzonej na potrzeby opracowania GPR, cele i kierunki działań w pełni na nie odpowiadają. Trudno zatem szukać rozwiązań alternatywnych.

Podkreślono położenie nacisku na etapie doprecyzowywania poszczególnych przedsięwzięć mających realizować cele i kierunki działań określone w GPR by proponowane rozwiązania techniczne i technologiczne spełniały kryteria techniczne dla poszczególnych typów działalności gospodarczej, o których mowa w taksonomii UE i rozporządzeniach uzupełniających. Wskazano, że należy wdrażać zarówno rozwiązania fizyczne jak i niefizyczne (tzw. działania „miękkie”).

Holistyczne podejście do planowania kierunków działań i przedsięwzięć na podobszarach rewitalizacji pozwala korzystać z wzajemnych oddziaływań poszczególnych działań i benefitów synergii tychże. Ponieważ planowane działania nie wpływają znacząco na obszary o wartości przyrodniczej, w tym obszary Natura 2000, i nie mają wpływu na integralność tych obszarów nie zidentyfikowano potrzeby przedstawiania alternatywnych rozwiązań wobec tych zawartych w projekcie GPR.

Warto przypomnieć, że Gminne Programy Rewitalizacji podlegają ocenie aktualności i stopnia realizacji, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w Programie.

Istotnym krokiem jest także etap procedur planistyczno-lokalizacyjnych wraz z procedurami oceny oddziaływania na środowisko stanowiąc gwarancję rozważenia i oceny wszystkich istotnych okoliczności pozwalające na wybór optymalnych rozwiązań łączących aspekty społeczno-gospodarcze, ekologiczne i dotyczące jakości życia mieszkańców.

2.2. Sposób uwzględnienia w GPR ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie jaki wpływ na środowisko będzie miała realizacja zapisów GPR.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023-2030 będzie kluczowym instrumentem koordynującym holistyczne działania, których celem jest poprawa sytuacji kryzysowej w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Wszelkie działania zaplanowano z uwzględnieniem potrzeb lokalnej społeczności, środowiska i gospodarki, a co istotne wypracowano je z udziałem wszystkich interesariuszy. Program jest w pełni zgodny z innymi dokumentami strategicznymi wyznaczającymi kierunki rozwoju miasta i gminy oraz powiatu. Analiza założeń GPR pozwala stwierdzić, że kierunki działań i planowane projekty sprzyjają realizacji

strategicznych celów środowiskowych na poziomie UE, są zgodne z dokumentami strategicznymi uchwalonymi na poziomie lokalnym. Z uwagi na ograniczony stopień dojrzałości przedsięwzięć nie było możliwe precyzyjne określenie ich oddziaływania na środowisko niemniej jednak przyjęcie wskazanych działań łagodzących zapewni ich prawidłowe wdrożenie bez uszczerbku dla środowiska. Najistotniejszym, pozytywnym skutkiem realizacji GPR będzie jednocześnie zniwelowanie presji wynikających z istotnych emisji do powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu. Działania te realizowane będą z poszanowaniem potrzeb ochrony zabytków, które eksponowane w przestrzeni staną się motorem rozwoju.

W Prognozie pozytywnie oceniono zaprezentowane w GPR działania i przedstawiono rekomendacje dotyczące zapobiegania, ograniczania i minimalizowania wpływu realizacji kierunków działań przewidzianych w GPR na środowisko. Niemniej jednak należy podkreślić, że propozycje te w żaden sposób nie zmieniają charakteru działań, czy przedsięwzięć ujętych w GPR, a w konsekwencji nie niosły ze sobą konieczności wprowadzania zmian w treści GPR.

Zalecenia dotyczyły przede wszystkim sfery zarządczej (zwłaszcza w etapie wstępnych przygotowań i wyboru przedsięwzięć) i wdrażania programu. Wskazano na zasadność wprowadzenia jako dobrej praktyki stosowanie wytycznych dotyczących procedury weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat oraz adaptacji do zmian klimatu, która powinna być od samego początku włączona do zarządzania cyklem projektu infrastrukturalnego, do procesu oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć. Również duży nacisk powinien być kładziony na wdrażanie zasady „nie wyrządzaj znaczącej szkody” w kontekście celów środowiskowych.

Na etapie przygotowania oraz w fazie realizacji poszczególnych projektów i przedsięwzięć, zależnie od ich zakresu i specyfiki zaleca się:

- stosowanie zielonych zamówień,
- preferowanie wykonawców posiadających wdrożone systemy zarządzania środowiskowego,
- stosowanie wysokich standardów projektowania zgodnego z zasadami „nie wyrządzania istotnych szkód”,
- w przypadku wszelkiej działalności inwestycyjnej przy ustanawianiu kształtu konkretnych przedsięwzięć zaleca się stosowanie jako podstawowego założenia, że nowo powstające lub modernizowane obiekty mają sprzyjać realizacji celu środowiskowego wskazanego w taksonomii (art. 9 rozporządzenia 2020/852) tj. przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. [Oznacza to możliwość istotnej redukcji oddziaływania związanego z powstawaniem odpadów na etapie budowy i rozbiórek obiektów budowlanych i infrastruktury],
- ewidencjonowanie odpadów, zużywanej wody, produkowanych ścieków, poborów energii,
- wprowadzenie wymogu by w obrębie pojedynczego obiektu budowlanego oraz zespołu obiektów, traktowanego jako jedno zamierzenie architektoniczne, zagospodarowywana była woda opadowa o częstotliwości pojawienia się raz na co najmniej 10 lat zgodnie z zaleceniami normy EN-752:2017, która powinna stanowić istotny punkt odniesienia,
- realizację modelu partycypacyjnego, w którym wyłonieni w postępowaniach przetargowych wykonawcy robót budowlanych będą zobligowani do uzgadniania z mieszkańcami wprowadzanych środków służących łagodzeniu uciążliwości związanych z prowadzeniem prac w tym w szczególności redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
- wykorzystanie możliwości partycypacji społecznej i lokalnej wiedzy na temat środowiska przyrodniczego ze wsparciem inwentaryzacji przyrodniczych przy planowaniu terenów zielonych oraz rozwiązań w postaci ogrodów deszczowych, „rozszczelnianie” i rekultywację gleby, gdy tylko jest to

możliwe, w celu przywrócenia jej utraconych funkcji ekosystemowych (zwłaszcza w podobszarze „Centrum”)

- wsparcie dla wszelkich przewidzianych w GPR działań mających na celu zwiększenie liczebności i bogactwa wybranych gatunków wskaźnikowych (np. gatunków rzadkich i zagrożonych lub gatunków pospolitych, które są dobrym wskaźnikiem stanu ekosystemu), zwiększenie jakości i ilości siedlisk wspierających różnorodność biologiczną i/lub zmniejszenie presji na nie
- uwzględnienie w analizach urbanistycznych zrównoważonych projektów oświetlenia i problematyki zanieczyszczenia światłem, m.in. w kontekście iluminacji obiektów zabytków, stosowanie nie tylko energooszczędnych opraw i preferencje dla rozwiązań oświetleniowych wpisujących się w ideę GOZ, ale również wdrażanie zasady ochrony „ciemnego nieba” i budowanie kompromisu pomiędzy kwestiami wynikającymi z wymogów bezpieczeństwa, ochrony konserwatorskiej i ochrony przyrody.

Przeprowadzona ocena Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta i gminy Końskie pozwoliła na stwierdzenie, że dokument wdraża założenia dokumentów wyższego szczebla oraz regionalnych i lokalnych.

Realizacja zaplanowanych działań powinna przynieść pozytywne efekty m.in. w postaci poprawy jakości powietrza oraz ograniczenia liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas, wpłynie również pozytywnie na życie i zdrowie mieszkańców obszarów rewitalizacji.

Dokument uwzględnia w swych priorytetach oraz działaniach zasadę zrównoważonego rozwoju. Zaplanowane działania powinny przynieść pozytywne efekty, pod warunkiem spełniania zasad ochrony środowiska na każdym etapie realizacji zaplanowanych działań.

Reasumując należy uznać, że zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji są zgodne z wnioskami wynikającymi z prognozy oddziaływania na środowisko, zaś przyjęte zalecenia należałoby traktować jako swego rodzaju wytyczne dla Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie, który będzie odpowiedzialny za wdrażanie i monitorowanie GPR.

2.3. Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w opinii znak sanitarnej pismem znak NZ.9022.5.91.2023 z dnia 19.09.2023 r. po zapoznaniu się z Projektem „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023 – 2030” oraz Prognozy oddziaływania na środowisko dla Projektu ww dokumentu zaopiniował oba dokumenty bez zastrzeżeń wskazując, że zważywszy na zapisy Prognozy i zawarte w niej ustalenia można przyjąć, że realizacja ustaleń przedmiotowego GPR nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Tym samym nie zaistniała potrzeba wprowadzania jakichkolwiek zmian do któregokolwiek z przedłożonych do opiniowania dokumentów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dla przedmiotowego projektu dokumentu pierwotnie pismem znak: WOO-III.410.3.27.2023.AS.5 z dnia 29 marca 2024 r., wydał opinię negatywną w zakresie Prognozy wskazując na szereg uwag dot. projektowanego dokumentu. Burmistrz Miasta i Gminy Końskie pismem wymienionym na wstępie ponownie wystąpił o opinię do projektu pn. „Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Końskie na lata 2023-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Poza uwagami porządkowymi największe wątpliwości RDOŚ w Kielcach budziły kwestie związane z przedsięwzięciami, które mogłyby potencjalnie negatywnie oddziaływać lub odpowiadać działaniom zakazanym na Konecko-Łopuszniańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz realizacji tras pieszo rowerowych w granicach obszaru Natura 2000 i na terenach występowania siedlisk objętych ochroną.

W treści Prognozy wprowadzono wskazane przez RDOŚ korekty. Ponadto zgodnie z zaleceniem RDOŚ „w projekcie Programu należy zawrzeć odpowiednie zapisy, dot. wymogu takiego planowania i realizacji zadań rewitalizacyjnych, aby nie pogorszyć stanu siedlisk i gatunków obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej” zarówno w dokumencie Prognozy jak i samego GPR dokonano stosownych korekt.

Poza przywołanym zagadnieniem trasowania szlaków pieszo – rowerowych RDOŚ nie zgłosił uwag w przedmiocie celów, założeń czy konkretnych działań przyjętych w GPR.

2.4. Sposób i zakres uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków

W czasie trwania konsultacji nie wpłynęły uwagi i wnioski do Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2023 - 2030, ani do samego projektu dokumentu.

2.5. Sposób i zakres uwzględnienia wyników postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Położenie miasta i gminy Końskie na obszarze województwa świętokrzyskiego znajdującego się w sercu Polski umiejscawia je z dala od granic z terytoriami państw sąsiednich. Zaplanowane zadania będą realizowane na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w obrębie miasta i gminy i stanowiącym zaledwie 10% powierzchni gminy. Nie ma żadnych przesłanek wskazujących na to, że działania podejmowane w ramach Programu mogą mieć skutki poza granicami Polski. W związku z powyższym, nie było podstaw ani tym bardziej potrzeby przeprowadzania procedury oceny oddziaływania na środowisko na poziomie transgranicznym.

2.6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Program zakłada cykliczną ocenę postępów prac nad realizacją programu, czyli stopnia realizacji harmonogramu GPR, oraz ocenę wpływu realizowanych przedsięwzięć na poprawę stanu obszarów zdegradowanych, czyli aktualności GPR. Proponuje się by do oceny efektów wdrożonych działań posłużyły wybrani wskaźnikami opracowanymi przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w opracowaniu pn.: „Przyrodniczo-klimatyczne wskaźniki zrównoważonego rozwoju miast. Przewodnik dla miast”. Zaleca się by publikację i zawarte w niej wytyczne wykorzystać jako bazę do dalszych analiz i a sposób wyliczania wskaźników zaadaptować do potrzeb lokalnych m.in. wskazując jako powierzchnię odniesienia obszar rewitalizacji, a nie obszar miasta.

Co istotne wskaźniki te wprost odnoszą się zarówno do bezpośrednich jak i pośrednich skutków realizacji zakładanych w GPR kierunków działań. Można je również łatwo skorelować ze wskaźnikami ilościowymi mogącymi służyć do monitorowania realizacji poszczególnych celów GPR.

Wybrane wskaźnikami obrazujące zmiany w zakresie osiągnięcia CEL 1: Obszar rewitalizacji miejscem bardziej przyjaznym do życia dla wszystkich, przygotowanym na nadchodzące zmiany:

Sugerowany wskaźnik obrazujący ZMIANY, podany za poprzedni rok	Korelacja ze wskaźnikiem proponowanym do monitorowania efektów środowiskowych wdrażanie GPR
liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury na obszarze rewitalizacji	1 – 6
powierzchnia zrealizowanych terenów zieleni	1 – 6
powierzchnia obszarów zieleni w przestrzeni publicznej zrealizowanych na terenach wcześniej utwardzonych	1 – 6
powierzchnia obszarów zieleni w przestrzeni publicznej zrealizowanej na terenach wcześniej nieutwardzonych	1 – 6
liczba zazielenionych podwórek	1 - 6

Sugerowany wskaźnik obrazujący ZMIANY, podany za poprzedni rok	Korelacja ze wskaźnikiem proponowanym do monitorowania efektów środowiskowych wdrażanie GPR
liczba zainstalowanych energooszczędnych latarni i opraw oświetleniowych w przestrzeni publicznej	8
liczba zainstalowanych czujników jakości powietrza	7
liczba miejsc do parkowania dla rowerów	7
liczba zmodernizowanych budynków	7 - 9
liczba budynków podłączonych do systemu ciepłowniczego	7
zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na energię (MWh/rok),	8
zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną (GJ/rok);	9
liczba budynków wyposażonych w OZE	7 - 9
moc zainstalowanych urządzeń OZE	7 - 9
długość odcinków ulic z zakazem wjazdu samochodów osobowych	7
liczba inwestycji z zakresu uspokojenia ruchu samochodowego	7
CEL 2: Rozwój obszaru rewitalizacji w oparciu o wykorzystanie unikalnych zasobów lokalnych	
udział procentowy powierzchni obszaru poddanej rewitalizacji do powierzchni obszaru objętego wpisem do rejstru zabytków	10

Sugerowane wskaźniki obrazujący zakładany EFEKT zrealizowanych działań opisujących adaptację do zmian klimatu:

- Zasoby terenów zielonych w powierzchni obszaru rewitalizacji** - Wskaźnik dostarcza informacji o zasobach (udziale %) terenów zieleni w powierzchni obszaru rewitalizacji.
- Wskaźnik potencjału retencyjnego obszaru rewitalizacji** – wskaźnik dostarcza informacji o powierzchni terenów biologicznie czynnych, zdolnych do naturalnej retencji w obszarze rewitalizacji z modyfikacją polegającą na uwzględnieniu powierzchni mikroretencji uzyskanej dzięki realizacji m.in. dachów zielonych lub retencyjnych, ogrodów deszczowych, innych obiektów małej retencji miejskiej
- Udział powierzchni wyspy ciepła w obszarze rewitalizacji**, wskaźnik dostarcza informacji o udziale terenów zagrożonych występowaniem powierzchniowej miejskiej wyspy ciepła w powierzchni obszaru podlegającego rewitalizacji (analizy można rozszerzyć na obszar całego miasta) w sezonie letnim.
Dodatkowy wariant wskaźnika - **odsetek mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy mieszkają w zasięgu wyspy ciepła.**
- Udział powierzchniowej wyspy chłodu w powierzchni obszaru rewitalizacji, w sezonie letnim
Wskaźnik dostarcza informacji o udziale powierzchniowej wyspy chłodu w powierzchni miasta, w sezonie letnim
- Udział powierzchni nieprzepuszczalnych (zabetonowanych) w obszarze rewitalizacji** - Wskaźnik informuje o udziale powierzchni nieprzepuszczalnych w obszarze zurbanizowanym miasta .
Zobrazowanie mapowe wskaźnika pokazuje, gdzie na terenie miasta występuje najwięcej powierzchni szczelnych. Zestawienie tego wskaźnika z innymi, np. dotyczącymi udziału powierzchniowej miejskiej wyspy ciepła w powierzchni miasta, pozwoli na lepsze gospodarowanie przestrzenią w mieście.
- Bioróżnorodność**

- udział obszarów o potencjalnie wysokiej różnorodności biologicznej w powierzchni obszaru rewitalizacji (wskaźnik bazujący na definicji zawartej w Poradniku)
- wzrost zróżnicowania gatunkowego mierzony zmianą liczby gatunków roślin naczyniowych, zmianą liczby rodzimych gatunków ptaków, zmiana liczby rodzimych gatunków stawonogów (tu jednak podstawowym warunkiem jest przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej dla oceny stanu zero środowiska).

Sugerowane wskaźniki obrazujące zakładany EFEKT zrealizowanych działań opisujących działania zmierzające do minimalizacji emisji zanieczyszczeń do powietrza:

7. **Wskaźnika jakości powietrza** – wskaźnik do doprecyzowania, uzależniony od doborów wskaźników jakie mierzone będą w powstających w ramach GPR punktach pomiarowych – istotą będzie redukcja parametrów jakościowych (natomiast sugeruje się odwołanie do indeksów jakości powietrza w odniesieniu do SO₂, NO₂, O₃ pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5}). Przy odpowiednim zaplanowaniu działań monitoringowych i korelacji z realizacją punktów pomiarowych możliwe jest ich wykorzystanie do weryfikacji skuteczności działań już na etapie prowadzenia prac budowlanych. Badanie parametrów jakości powietrza pozwoli ocenić synergiczny efekt

Zaproponowane do monitorowania postępów działań GPR wskaźniki, które można przełożyć bezpośrednio na efekty działań:

8. **zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na energię (MWh/rok),**
9. **zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną (GJ/rok),**
10. **udział procentowy powierzchni obszaru poddanej rewitalizacji do powierzchni obszaru objętego wpisem do rejestru zabytków**

3. ZAŁĄCZNIKI

Uzgodnienia Organów dot. zakresu Prognozy OOŚ:

- Załącznik 1 a – pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOOIII.410.17.2023.AS, WOO-III.411.16.2023.AS z dnia 26.06.2023 r.
- Załącznik 1 b – pismo Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak.: NZ.9022.5.76.2023 z dnia 13.07.2023 r.

Opinie Organów dot. Projektu GPR oraz Prognozy OOŚ:

- Załącznik 2 a – Opinia sanitarna Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak NZ.9022.5.91.2023 z dnia 19.09.2023 r.
- Załącznik 2b – Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak WOO-III.410.3.15.2024.AS z dnia 24.06.2024 r.
- Załącznik 2c – Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak WOO-III.410.3.27.2023.AS.5 z dnia 29.03. 2024 r.